proLékaře.cz | 12.11.2026

7. slovenský deň obezity: v liečbe obezity každý zaváži!

Ľubomíra Fábryová[1,2,3]
[1]MetabolKLINIK s.r.o., Ambulancia pre diabetológiu, poruchy látkovej premeny a výživy, MED PED centrum, Bratislava
[2]Biomedicínske centrum Slovenskej Akadémie Vied, Bratislava
[3]**Inštitút prevencie a intervencie**, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava

✉ **doc. MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD., MPH** | lfabryova@metabolklinik.sk
Doručené do redakcie | Received 30. 3. 2022

Pri príležitosti 7. ročníka Slovenského dňa obezity, ktorý je súčasťou Svetového dňa obezity, vyzýva Slovenská obezitologická asociácia (SOA) a Obezitologická sekcia SDS k zlepšeniu manažmentu obezity na Slovensku, ako aj k vnímaniu obezity ako ochorenia so závažnými dôsledkami. S podporou odbornej verejnosti, výskumných inštitúcií, inštitúcií zaoberajúcich sa verejným zdravím spoločnosti a s pacientskou organizáciou sa SOA usiluje zabrániť stigmatizácii obezity a vytvárať predpoklady pre komplexný multidisciplinárny manažment pacientov s obezitou.

Špecialisti na výskum, prevenciu a liečbu obezity definovali legislatívne, ekonomické, a administratívne a bariéry, ktoré na Slovensku bránia zlepšeniu komplexnej starostlivosti o pacienta s obezitou. Vytvorili odporúčania pre zavedenie konkrétnych krokov pre multidisciplinárny manažment obezity v praxi. Ďalšími cieľmi sú zavedenie systému kontinuálneho vzdelávania odborníkov v tejto oblasti a aplikácia odporúčaní do praxe.

Globálny problém

Obezita je jednou z najväčších výziev globálneho zdravia 21. storočia. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) žije väčšina svetovej populácie v krajinách, v ktorých obezita zabíja častejšie než nedostatok potravy. Nadhmotnosťou celosvetovo trpia asi 2 miliardy ľudí, predpokladá sa, že asi 800 miliónov má obezitu. Je alarmujúce, že obezita celosvetovo postihuje aj 250 miliónov detí.

„Žijeme v spoločnosti, kde sú najlepšie dostupné lacné, vysoko-kalorické, nezdravé jedlá a súčasne nám náš životný štýl a spôsob práce neumožňuje dostatočnú pohybovú aktivitu, čo má za následok nadmerný prírastok hmotnosti. Obezita neprichádza len zavinením jednotlivca, na jej vzniku za významne podieľa aj prostredie a spoločnosť, ktorá ho vytvára. Preto je nevyhnutné, aby sa do riešenia obezity ako globálneho problému zapojila nielen odborná verejnosť, ale aj kľúčoví predstavitelia vlád, inštitúcie na ochranu a podporu verejného zdravia, producenti a distribútori potravín, ale aj bezprostredné okolie pacienta s obezitou“ hovorí prof. MUDr. Jozef Šuvada, PhD., MPH, MBA, člen výkonnej rady Svetovej zdravotníckej organizácie.

Na Slovensku chýbajú dáta aj úhrady liečby zdravotnými poisťovňami

Pre plánovanie a rozvoj zdravotnej politiky, ale aj pre zlepšenie manažmentu pacienta s obezitou odborníci definovali bariéry a navrhujú tieto riešenia:

- povinnosť všeobecného lekára hlásiť na NCZI informácie o výskyte obezity u pacientov
- priradenie špecializovaných ambulancií k ambulanciám lekárov prvého kontaktu
- zmena pravidiel dispenzárnej starostlivosti o pacientov s obezitou
- úhrada/čiastočná úhrada farmakoterapie a kúpeľnej liečby
- úhrada výkonov bariatrickej/metabolickej chirurgie nad rámec objemu objednaných výkonov jednotlivých nemocníc
- vytvorenie registra pacientov s obezitou a registra pacientov po bariatrickej/metabolickej chirurgii
- vzdelávanie lekárov – na novú špecializáciu obezitológia, ktorá aktuálne na Slovensku chýba
- vzdelávanie odborníkov nelekárskych špecializácií (odborník na výživu, tréner, psychológ) pre multidisciplinárny manažment pacienta s obezitou

„Neustále upozorňujeme kľúčové inštitúcie na všetkých úrovniach, že pre zlepšenie komplexného manažmentu obezity od vyšetrenia, cez diagnostiku, diétne a režimové opatrenia, farmakoterapiu až po bariatricko/metabolickú chirurgiu, je nevyhnutná dlhodobá a kontinuálna podpora, a to aj zo strany finančných úhrad

proLékaře.cz | 12.11.2026

zdravotných poisťovní, aj zo strany Ministerstva zdravotníctva a vzdelávacích inštitúcií," hovorí doc. MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD., MPH, špecialistka na diabetológiu, poruchy látkovej premeny a výživy, prezidentka Slovenskej obezitologickej asociácie (SOA) a predsedníčka Obezitologickej sekcie SDS.

Obezita z pohľadu pacienta

Pacienti s obezitou vyhľadávajú rôzne možnosti redukcie telesnej hmotnosti, okrem pohybu sú to rôzne diéty a výživové doplnky. Odborníci upozorňujú, že obezita je chronické ochorenie a pacient s touto diagnózou patrí do rúk lekára. „Okrem zmeny životosprávy, ktorá má signifikantnú úlohu, je potrebné vyhľadať špecialistu. Iba lekár môže komplexne posúdiť zdravotný stav a odporučiť adekvátny spôsob, ako nadobudnúť zdraviu prospešnú telesnú hmotnosť. V mnohých prípadoch je nevyhnutná farmakologická liečba, alebo aj chirurgický zákrok," hovorí doc. MUDr. Peter Minárik, PhD., MSc., viceprezident SOA.

Nadhmotnosť a obezita ovplyvňujú telesné aj duševné zdravie a významne vplývajú na vznik pridružených ochorení. Pacient s obezitou však čelí nielen zdravotným problémom, ale aj stigmatizácii zo strany okolia. PhDr. Mária Lévyová, prezidentka Asociácie na ochranu práv pacienta (AOPP): **„Obezita je jedným z ochorení, ktorým sa dá predísť, včas ich podchytiť, prípadne ich liečiť, a to vďaka odbornej pomoci tímu zloženého z odborníkov z rôznych medicínskych odborov.** Veríme, že sa nám vďaka spájaniu síl pacientov a odborníkov podarí vybudovať silné pacientske hnutie so zameraním na podporu a poradenstvo pre pacientov trpiacich obezitou."

Svitá na lepšie časy?

Lekári, všeobecní lekári pre dospelých, aj špecialisti majú k dispozícii viaceré možnosti farmakologickej liečby určenej na dlhodobý manažment telesnej hmotnosti u pacientov s nadhmotnosťou a obezitou. Podávané sú perorálne alebo subkutánne a ich mechanizmus účinku je založený na pôsobení v gastrointestinálnom trakte alebo v centrálnej nervovej sústave.

Novinkou sú antiobezitiká, ktoré fungujú na princípe telu vlastnej látky, ktorá sa podieľa na regulácii pocitu hladu, a tým aj prísunu kalórií. Ich užívaním dochádza k zníženiu energetického príjmu a následne ku poklesu telesnej hmotnosti. Na Slovensku by mali byť k dispozícii od mája 2022.

Na koho sa obrátiť?

Prvým kontaktom pre pacienta s obezitou sú všeobecní lekári pre dospelých, ktorí môžu nielen poskytnúť konzultáciu, predpísať liečbu, ale aj posunúť pacienta ku konkrétnemu špecialistovi. Odborníci avizujú aj vytvorenie mapy špecializovaných ambulancií a špeciálnej horúcej linky pomoci pacientom s obezitou. Na túto linku sa bude môcť čoskoro obrátiť o radu každý, kto neúspešne bojuje s nadhmotnosťou alebo obezitou.

Slovenský deň obezity

4. marec patrí každoročne Slovenskému dňu obezity, ktorý organizuje Slovenská obezitologická asociácia. V tomto roku má projekt záštitu Ministerstva zdravotníctva SR, Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku a Úradu verejného zdravotníctva SR.

Súčasťou Slovenského dňa obezity bude počas marca 2022 viacero aktivít zameraných najmä na vzdelávanie odbornej verejnosti, v spolupráci s Farmaceutickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, Biomedicínskym centrom SAV a mnohými ďalšími partnermi.

On-line výzva: Odváž sa s nami!

Súčasťou Dňa obezity je aj on-line výzva, do ktorej sa môže zapojiť široká verejnosť.

Ak sa chcete podeliť o svoju skúsenosť s chudnutím, či pomôcť motivovať ďalších ľudí k cvičeniu, pohybu, zdravšej strave, alebo máte vo svojom okolí človeka, ktorý potrebuje odbornú pomoc v boji s obezitou, sledujte na sociálnych sieťach Facebook a Instagram hashtagy **#slovenskydenobezity**, **#kazdyzavazi** a **#odvazssasnami**.

„Pohybová aktivita je neoddeliteľnou súčasťou manažmentu obezity, a preto privítame Slovenský deň obezity on-line tréningom z Centra výskumu pohybovej aktivity Biomedicínskeho centra SAV https://www.facebook.com/bmcsav/videos. Sieť fitnescentier EfectFit pripravila pre záujemcov v rámci Dňa obezity deň otvorených dverí www.efectfit.sk„ hovorí prof. MUDr. Barbara Ukropcová, PhD., členka výboru SOA.

Beh ako podpora Ukrajine

Okrem toho sa SOA rozhodla podporiť nesúťažné charitatívne podujatie **Míľa pre Ukrajinu**. Pridajte sa teda spolu s nami k pohybu a symbolicky podporte Ukrajinu. V dnešnej situácii je naozaj dôležité ukázať, aký význam pre nás majú sloboda a demokracia a akú neskutočne významnú úlohu v ochrane týchto „samozrejmých" súčastí nášho sveta hrá odhodlanie ukrajinského národa odolávať agresii.

Registračný link: https://www.sportsoft.cz/en/race/overview/7168, ako svoj „klub" môžete pri registrácii uviesť „Deň Obezity".

Kontakt pre médiá:
Katarína Gudiaková | gudiakova@snowball.sk | +421 903 605 329